

LATVIAN / LETON / LETÓN A1

Higher Level / Niveau Supérieur (Option Forte) / Nivel Superior

Thursday 13 May 1999 (afternoon)/Jeudi 13 mai 1999 (après-midi)/Jueves 13 de mayo de 1999 (tarde)

Paper / Épreuve / Prueba 1

4h

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

Do NOT open this examination paper until instructed to do so.

This paper consists of two sections, Section A and Section B.

Answer BOTH Section A AND Section B.

Section A: Write a commentary on ONE passage.

Section B: Answer ONE essay question. Refer mainly to works studied in Part 3 (Groups of Works); references to other works are permissible but must not form the main body of your answer.

INSTRUCTIONS DESTINÉES AUX CANDIDATS

NE PAS OUVRIR cette épreuve avant d'y être autorisé.

Cette épreuve comporte deux sections, la Section A et la Section B.

Répondre ET à la Section A ET à la Section B.

Section A: Écrire un commentaire sur UN passage.

Section B: Traiter UN sujet de composition. Se référer principalement aux œuvres étudiées dans la troisième partie (Groupes d'œuvres); les références à d'autres œuvres sont permises mais ne doivent pas constituer l'essentiel de la réponse.

INSTRUCCIONES PARA LOS CANDIDATOS

NO ABRA esta prueba hasta que se lo autoricen.

En esta prueba hay dos secciones: la Sección A y la Sección B.

Conteste las dos secciones, A y B.

Sección A: Escriba un comentario sobre UNO de los fragmentos.

Sección B: Elija UN tema de redacción. Su respuesta debe centrarse principalmente en las obras estudiadas para la Parte 3 (Grupos de obras); se permiten referencias a otras obras siempre que no formen la parte principal de la respuesta.

A daļa

Aprakstiet vienu no tekstiem

1(a) Lopi nodoti krievu karaspēkam, saimes ļaudis atvadījušies un aizklīduši kur kurais, un no visa, kas mums vēl nesen bija, palikusi tikai mātes Bībele, tēva medību bise un māju atmiņas, kas neatstājās no mums Matīsa ielas istabiņā un Rīgas evakuācijas nervozajā steigā.

5 Ar skubu ved projām aktis un darbnīcu mašīnas, iestāžu mēbeles un citas kroņa mantas, un tumsā kā niknas acis glūn fabriku tukšo korpusu logu rindas. Tukši no iemītniekiem kļuvuši veseli kvartāli, un cilvēki brauc projām no pilsētas, kuras tuvumā kļuvusi samanāma kara dvaša.

10 Rīgas ielās gandrīz vairs neredz viņu parasto minēju. Tagad te valda bēgļu drānu zemnieciskais pelēkums: sievietēm ir galvās lakatiņi un lauku saulē nodeguši vaigi, un zemniecisks smagums dveš arī no kareivju augumiem, kas ietērpti haki krāsā. Gausi un neveikli mīda ielas bruģi zābakotās un pastalotās kājas, kas radušas iet pakal arklam vai izkopts šņākšanai briedušā rudzu laukā un tagad nevar aprast ar ielu akmeņu viltīgo glumumu. Tikai

15 trotuāru asfalts, pusatkūsis saules svelmē, vietā uz mirkli atgādina lauku ļaudīm viņu pamestos tīrumus un rasotās pļavas, pats tūlīt aizdzīdams ar savu smirdošo dvašu projām bijušā atceri.

20 Bez mērķa un steigas klīst Kurzemes un Zemgales lauku vīri un jaunekļi pa Rīgas ielām, un viņu zilajās acīs, kas vēl glabā lauku zelta un pļavu smaržas atmiņu, ir sagulušas bēdas.

25 Bēdas, kas māj ļaudis, kuriem vairs nav dzimtenes. Viņi iet nesteigdamies, jo dzimteni zaudējušiem, tāpat kā mirušiem, nav kur steigties - vienus gaida svešums, otru kapu smiltis.

30 Mēs klīstam šiem svešajiem Rīgas ielu minējiem līdz un kopā ar viņiem mēdzam bieži aizstaigāt līdz Daugavmalai, lai stundām skatītos pāri duļķainajiem upes ūdeņiem, kaut gan otrā krastā aizsedz debess malu tādi pat mūru milzeņi, kā tie, kas saslējuši savas rindas mums aiz muguras, Daugavas labajā krastā. Mēs skatāmies Torņkalna namos, Āgenskalna dārzos, un mums liekas, ka vējš, nākdams pāri upei no Kurzemes puses, nes sev līdzī

35 Zemgales druvu žūžu un Lielupes līču pļavu sveicienus.

Aleksandrs Grīns Dvēseļu putenis, 1933

1(b) **CILVĒCE**

- Raugies līdzās, pēti tuvi, tāļi.
Saka: skumjas mazas tautas saliec.
Vai mēs mazi? Līdzās leiši - brāļi,
5 Slāvu tautas - brālēni mums paliek,
Radu pulks mums arī vācu zemēs
[Kaut gan bijuši mums gadi ļauni].
Romās pusē varbūt aris lemss,
Indijā mēs - savā garā jauni - -
- 10 Cilvēcē mēs bijuši un būsīm
Nevis ciemos - savās īstās mājās,
Viņas sirds un asins daļa kļūsim,
Kas ar bezgalību sarunājas,
Kopā iziet nāves kaujā - vēzi
15 Veikt. Un karus. Bažas, bailes
Veikt. Mēs esam bagāti kā krēzi:
Vai tad citiem vairāk saules gailēs?
Vai tad citiem putni dzied ko citu?
Vai tad citiem cepas cita maize?
20 Vai tad citiem - cits šalc ūdenskritums?
Vai tad citi - citā mīlā aiziet?
- Pazīstam mēs vienas lielas slāpes,
Vienu laimi. Tragēdijas, sāpes.

Imants Auziņš 1987.

B daļa

Uzrakstiet sacerējumu par VIENU no sekojošiem tematiem. Tam jābūt saistītam ar vismaz diviem no trim Trešās daļas darbiem. Iespējamās atsauces uz citiem darbiem, taču tām nebūtu jāveido atbildes pamats.

2. "Komēdija un traģēdija cilvēka dzīvē ir nesaraujami saistītas." Vai studēto darbu varoņu dzīvēs Jūs redzat apliecinājumu šai domai?

3. "Katrā romānā raksturi un to saskarsme ir svarīgāki par saturu." Vai Jūs piekrītat šai domai?

4. Aplūkojiet konflikta attēlojumu un nozīmi studētajos darbos.

5. Salīdziniet atsvešināto personību attēlojumu un lomu(as) (piem. ārzemnieki, svešinieki, autsaideri, izstumtie, īpatņi) studētajos darbos.

6. Nosakiet un aprakstiet varonības koncepciju studētajos darbos. Kādā veidā autori izteic varonības ideju darbu nozīmīgākajos aspektos.